

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Helien. Et.. Cicestren. Episcopis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

tūque per Dei gratiam, etsi non ex toto, pro parte tamen monitiones apostolicas ascultaris, quia tamen nondum est ei plenè conjugalis gratia restituta, erga te cogimar super hoc sedulioribus instare studiis caritatis. Licet enim apud homines, quos tua latent occulta, te satagas excusare super eo quòd eidem Reginae affectum non exhibes conjugalem; quia tamen super hoc saltem nullatenus excusare te potes quòd ei non facis regalem honorificentiam exhiberi, serenitatem tuam rogamus attentè, & propensius exhortamur, per Iesum Christum, qui mediator est legitimi fœderis, obtestantes, quatinus cum secundum Apostolum conjugatos non deceat ad invicem defraudari, ne incidant in laqueum Satanæ, si fieri unquam potest, prædictam Reginae tractare procure gratia maritali, sanctum spiritum disciplinæ reveritus, qui cum fictum effugiat, metuendum est tibi ne, quod absit, à cogitationibus tuis se auferat, si sine hujusmodi intellectu consistant. Si verò Deum, qui non irridetur, conscientia testem habeas quòd eandem non possis hujusmodi gratia pertractare, regali saltem verecundia perfundaris ut mulierem illustrem, Regum neptem, Regis germanam, Regis conjugem, Regis natam, in opprobrium tanti generis & dispendium famæ tuæ quasi captivatam amodo non sustineas despicabiliter detineri, sed potiùs ei facias honorificentiam impendi regalem; ne si diutius ei manifesta subtraxeris, occultis eam defraudare proberis, & intima per exteriora propalans, non solummodo Deum habeas tui judicem, sed & mundum; quorum alterum etsi demum possis poenitendo placare, alterius tamen murmur, si super hoc perstreperere contra te cæperit, vix poteris cohibere. Licet enim extiteris victoriosus in multis, nunquam tamen ita bene vicisti quàm si vincas te ipsum, ut non à vitio sed à virtute vincaris: Salomone magnifico Rege testante quòd melior est sapiens viro forti, & qui dominatur animo expugnatore urbium. Scribimus autem dil. fil. . . Abbati de Sarnai, viro, sicut credimus, provido & honesto, ut tuæ regali prudentiæ litteras nostras exhibeat & exponat; ne fortè nunc etiam, sicut olim, tibi per alium minùs fideliter exponantur. Datum ut in alia.

HELIEN. ET. CICESTREN.
Episcopis.

Dilectus filius nobilis vir G. filius Petri Iustitiarius Angliæ nostris dudum auribus intimavit quòd propter guerram quæ inter karissimos in Christo filios nostros Ph. Francorum & I. Anglorum Reges illustres periculosè tunc temporis vertebatur, idem Rex Angliæ ac magnates ejus ipsum exire de Anglia minimè permittebant, cum esset plurimùm in tanta turbatione necessarius toti regno, & præfatus Rex Franciæ ac Barones ipsius non patiebantur eum per suas terras undecunque transire; sicque peregrinationis votum, quod olim Crucesignatus emiserat, tunc adimplere non poterat, iis occasionibus impeditus. Adjecit insuper quòd parvulos habebat heredes potentissimos inimicos habentes, qui eisdem exheredare modis quibus poterant nitebantur: qui cum jam occupassent magnam partem hereditatis eorum, etiam residuum in patris eorum absentia facilè poterant obrinere. Præterea monasterium monialium ordinis de Sempingham in filiorum ipsorum hereditate se asseruit construxisse: quod secundum legem Anglicanæ provinciæ stare non poterat, si filij ejus essent eadem hereditate privati. Promisit insuper idem Miles construere xenodochium ad suscipiendum pauperes transeuntes in loco plurimùm opportuno. Vnde misericorditer sibi petuit indulgeri ut propter has causas de licentia nostra posset executionem voti differre, promittens quòd interim sexaginta marcas legalium Sterlingorum annuatim transmitteret in subsidium terræ sanctæ. Pro eodem quoque nobili, quem propter expertam ipsius prudentiam & virtutem esse perneccesarium noveratis in hujusmodi tempestatis articulo toti regno, præfatus Rex Angliæ, ac bo. me. . . Cantuarien. Archiepiscopus, & tu frater Helien, supplicastis instanter, necessitates tam Regis & regni quàm etiam filiorum per vestras nobis litteras exponentes. Vnde venerabili fratri nostro. . . Episcopo, & dil. fil. . . Decano Lincolnien. dedimus in mandatis ut si veritate quæ præmissimus niterentur, auctoritate nostra nobili memorato concederent ut per tres annos de nostra licentia remaneret ad Regis obsequium & præsidium filiorum; nisi nos interim, pensatis rerum & temporum circumstantiis, duceremus cir-

Epist. 45.
Vt perloquere
habeant iusti-
tarios regni
Angliæ etiam
per cen. ec. ne
vota emissa
peregrinan-
tium Crucesi-
gnatorum impe-
diantur.

ca ipsum aliter statuendum; ita videlicet quod ipse fideliter exequi procuraret quod de xenodochio ad opus pauperum construendo & pecunia in terra sanctae subsidium transmittenda promisit. Verum, sicut nobis innotuit, idem Iustitarius praedictis litteris haecenus non est usus, nec pecuniam repromissam in terra sanctae subsidium exolvere studuit annuatim; & cum guerrarum instantia, quae inter dictos Reges excreverat, Domino sit disponente pacata, Regi vel regno non est idem Iustitarius utilis sicut prius. Cum igitur praeter causas jam dictas plures aliae cessasse dicantur quae nos videntur ad concedendum praescriptam indulgentiam induxisse, sitque insuper consentaneum rationi ut cessante causa cessare debeat pariter quod urgebat, praesentium vobis auctoritate mandamus quatinus si est ita, praedictum Iustitarium monere ac efficaciter inducere studeatis, ipsum, si necesse fuerit, per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compellentes, quatinus votum quod emisisse dinoscitur exequi non postponat. Quod si non ambo, alter vestrum &c. Datum Laterani VIII. Id. April. anno decimo.

.. ARCHIEPISCOPO .. SVBDECANO
B. Martini & Magistro Socrati
Canonico Turanen.

Epist. 44.
Committeretur
causa matrimonialis I. de
Alcia & M.
uxoris suae recer-
minanda.

EX litteris venerabilis fratris nostri . . Episcopi Trecoren. intelleximus evidenter quod cum causam matrimonij, quae inter nobilem virum I. de Alcia & M. uxorem suam Andegaven. diocesis vertebatur, ipsi & dilectis filiis . . Cantori & . . Archidiacono Trecoren. commissemus sine canonico terminandam, idem, utpote remoti, penitus ignorantes ipsam bo. me. B. praedecessori tuo, frater Archiepiscopo, vobisque, filij Subdecane ac Magister W. Socrates, a nobis fuisse primitus delegatam, a praefato nobili, qui aspirabat ad divortium, circumventi, usque ad receptionem testium in negotio processerunt. Verum dictus nobilis diffinitivam sententiam non expectans, quibusdam falsis usus, sicut dicitur, instrumentis, aliam superduxit. Afferuit insuper Episcopus memoratus mulierem eandem sub potestate praedicti nobilis fuisse detentam, & coram ipso & conjudicibus suis indefensam penitus exitisse. Requisita tamen ab eisdem in jure utrum contradiceret, nec ne, receptioni & examinationi testium productorum assen-

sum praebuit, sed ignorat quo ducta spiritu id fecisset. Veruntamen secretò postmodum, quia publicè non audebat, revelabit eisdem quod a viro suo ut captiva derenta, minis & verberibus ab ipso compulsus, praestito juramento firmavit quod iis quae contra ipsam proponerentur super matrimonio dissolvendo nullatenus contradicere attentaret. quare supersederunt negotio memorato. Cum igitur fraus & dolus nulli debeant patrocinium impertiri, discretioni vestrae per apostolica scripta mandamus quatinus si praemissis veritas suffragatur, vos, praedictis litteris nequaquam obstantibus, in causa eadem juxta priorum continentiam litterarum occasione qualibet & excusatione cessantibus, sublato appellationis obstaculo, ratione praevia procedatis, reducentes in statum debitum quicquid occasione litterarum illarum in ejusdem mulieris praedictum noveritis attentatum. Datum ut in alia.

EPISCOPO SANCTI ANDREAE.

APostolicae sedis oraculo tua petiit fraternitas edoceri si monasterij Abbas exempti parochialium Ecclesiarum obtentu ad idem monasterium pertinentium, quae ab episcopali jurisdictione minime sint exemptae, dioecesano Episcopo canonicam praestare obedientiam teneatur. Ad quod tibi duximus respondendum, quod cum juxta canonicas sanctiones in religioforum Ecclesiis, quae ad eos pleno jure non pertinent, institui debeant sacerdotes, qui Episcopis de plebis cura respondeant, ipsis verò pro rebus temporalibus rationem exhibeant competentem, non utique ab Abbate, sed ab hujusmodi sacerdotibus, Episcopo convenit pro talibus Ecclesiis obedientiam exhiberi. Quasi visisti praeterea utrum viris religiosi, quibus parochiales Ecclesiae in usus proprios sunt collatae, decedentibus personis earum liceat auctoritate propria possessionem earundem Ecclesiarum intrare, an per dioecesanum Episcopum in ipsam sint potius inducendi. Ad quod utique respondemus quod nisi eis specialiter sit concessum ut cum vacaverint, per se ipsos ingrediantur easdem, profectò in possessionem ipsarum, suo Episcopo inconsulto, non est eis licitum introire. Quia verò nonnulli viri religiosi Ecclesias parochiales tenentes, Episcopo parochiam visitanti procuracionem denegant exhibere, in defensionem sui praescrip-

Epist. 45.
Super declaratione obedientiae & exemptione parochialium Ecclesiarum, ac super sepulchris & nonnullis aliis ad ipsum Episcopum pertinentibus.

Vide Addit. ad cap. 31. lib. 6. de concordia sacerdotij & imperij.

C ij